

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4180/2020
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници по тужби тужилаца АА из ... и ББ из ..., које заступа пуномоћник Небојша Ђокић, адвокат из ..., против тужених ВВ, ГГ и Предузећа “Гиле-гас“ ДОО, сви из ..., које заступа пуномоћник Живан Јеремић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 1033/19 од 13.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље ББ из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 1033/19 од 13.02.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца АА из ... и тужиље ББ из ..., изјављена против решења о тршковима поступка садржаног у ставу 4. изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 1033/19 од 13.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж бр. 1033/19 од 13.02.2020. године, донетом у поступку по жалбама странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Јагодини П-2/12 од 29.01.2016. године и допунских решења истог броја од 16.03.2016. године и 07.04.2016. године, у ставу првом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље ББ из ..., обавезани тужени да тужиљи солидарно исплате износ од 14.840 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом почев од 26.05.2006. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован преостали део тужбеног захтева исте тужиље за износ разлике од досуђених 14.480 евра до тражених 132.800 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате за законском затезном каматом почев од 26.05.2006. године. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиљи солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 27.203,00 динара. У ставу четвртм изреке,

обавезан је тужилац АА из ... да туженима као солидарним повериоцима накнади парничне трошкове у износу од 574.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужиоци су преко пуномоћника из реда адвоката изјавили благовремену ревизију, због битне повреде поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Тужилац ревизијом побија одлуку о трошковима поступка садржану у ставу четвртог изреке другостепене пресуде, док се ревизијом тужиле побија другостепена пресуда у ставовима другом, трећем и четвртог изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије у односу на став четврти изреке побијане пресуде, применом одредбе члана 410. став 2. тачка 4. и члана 420. у вези са чланом 28. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и одлучио да ревизија тужилаца није дозвољена.

Одредбом члана 28. ЗПП прописано је да када је за утврђивање права на изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора као та вредност узима се само вредност главног захтева, а камате, уговорна казна и остала споредна тражења као и парнични трошкови не узимају се у обзир ако не чине главни захтев.

Тужилац АА ревизијом побија само одлуку о трошковима поступка. Парнични трошкови о којима је одлучивао другостепени суд прописани су процесним законом у члановима 150. – 167. ЗПП, што одређује карактер одлуке која се побија ревизијом. Захтев за накнаду трошкова је у предметном спору споредно тражење. Стога се против решења другостепеног суда, ревизија не може изјавити, ако се ревизијом побија само одлука о трошковима поступка као споредном захтеву.

Одредба члана 410. став 2. тачка 4. ЗПП прописује да није дозвољена ревизија лица које нема правни интерес за изјављивање ревизије. Ревизијом тужиле побија се између осталог и став четврти изреке другостепене пресуде. У наведеном делу ревизија тужиле није дозвољена, јер тим делом пресуде није одлучено ни о захтеву тужиле, нити је иста обавезана да сноси трошкове, па тужиле нема правни интерес да побија део другостепене пресуде који се на њу не односи.

На основу изложеног одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде. У преосталом делу ревизија тужиле је дозвољена, јер испуљава законом прописани цензус из члана 403. став 3. ЗПП, обзиром да побија одбијање тужбеног захтева за износ од 117.960 евра и одлуку о трошковима поступка која се на њу односи.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и одлучио да ревизија тужиле у наведеном делу није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се ревизијском поступку пази по

службеној дужности. Ревизијом тужиле не указује се на постојање других битних повреда које су одредбом члана 407. ЗПП прописане као ревизијски разлог.

Према утврђеним чињеницама Предузеће „Тренд компани“ ДОО из Јагодине је дана 06.07.2004. године купило покретну и непокретну имовину ДП „Брестовачка Бања“ у стечају. Ради наведене куповине пре закључења купопродајног уговора, закључен је уговор о конзорцијуму Ов. ../04 од 09.06.2004. године између „Тренд компани“ ДОО из Јагодине, „Гиле гас,, ДОО из Гиле, Остриковац и ДД. Према споразуму чланова конзорцијума свако од њих је након куповине постао власник по 1/3 Предузећа „Брестовачка Бања“, што је уписано као оснивачки улог у регистар код Агенције за привредне регистре. Тужени су тужилу специјалним пуномоћјем Ов. ../05 од 15.11.2005. године, овластили да посредује, нуди и пронађе купца за 33,33% покретне и непокретне имовине Предузећа „Брестовачка Бања“. У циљу реализације тог посла овластили су је да може ангажовати трећа лица и на њих пренети своја овлашћења. Уговорена је накнада у висини од 10% вредности посла. Тужиле је имала овлашћење и другог сувласника ДД да посредује у продаји његовог дела имовине односно укупно 66,65% имовине Предузећа „Брестовачка Бања“. Тужиле је дана 07.12.2005. године, закључила предуговор по коме су продавци „Гиле гас,, и ДД са истим сувласничким уделом од 33,33%, а купац је фирма из Италије за купопродајну цену од 1.400.000 евра. На дан закључења предуговора, као осигурање закључења уговора, купац је уплатио депозит од 140.000 евра за наредних 40 дана за које време је требало да се обезбеди продаја имовине трећег сувласника. Депонована средства тужиле је пренела тужиоцу, односно његовој агенцији по уговору о пословно-техничкој сарадњи. Трећи сувласник се није изјаснио о купопродаји удела. Супротно датој гаранцији тужени су 12.01.2006. године опозвали специјално пуномоћје, а депоновани износ је враћен купцу из Италије. У реализацији уговора тужиле је имала издатака на ангажовању трећих лица и личних издатака, чија висина је утврђена на износ од 14.840 евра. Преко наведеног износа тужиле није доказала да је извршила исплате ангажованим сарадницима.

Код овако утврђених чињеница правилно је другостепени суд применио материјално право, одредбе члана 822., 823. и 824. ЗОО и применом правила о терету доказивања из одредбе члана 231. ЗПП закључио да тужиле има право на накнаду трошкова које је имала у ангажовању трећих лица и доказала да је накнаду за ангажовање тим лицима исплатила. Тужиле, према правилном закључку другостепеног суда, има право и на личне трошкове (путовања, телефона, административне трошкове итд.) које јој је суд досудио применом члана 232. ЗПП.

Неосновано се ревизијским наводима указује на погрешну примену материјалног права, одредби члана 822., 823. и 824. ЗОО, јер другостепени суд тужиле није признао трошкове ангажовања трећих лица за које је тужиле доставила уговоре и истима се обавезала да тим лицима исплати хонораре за маркетиншке, правне и услуге техничке подршке. По становишту ревидента, уговори као правни основ настанка обавезе јесу доказ трошкова које је тужиле имала ангажовањем трећих лица, које ангажовање је било нужно и оправдано. Такође сматра да је њен лични допринос проналажењу купца већи од признатог износа.

Према становишту Врховног касационог суда, израженом и у претходним укидним решењима, тужилји не припада накнада из члана 822. ЗОО, јер до закључења уговора који је био предмет посредовања није дошло. Тужилја према споразуму и одредби члана 824. ЗОО има право на накнаду трошкова које је имала приликом проналажења купца према посредничком труду и учињеној услузи. Трошкови ангажовања трећих лица за тужилју су настали исплатом накнаде тим трећим лицима, а не самим закључењем уговора. Стога сам уговор, без доказа о испуњењу уговорних обавеза по истом, није доказ настанка трошка за тужилју који трошак треба да надокнаде тужени. Како тужилја нема право на посредничку провизију, то су јој по слободној оцени применом члана 232. ЗПП одмерени и лични трошкови. Стога је неоснован ревизијски навод да тужилји припада награда од 30.000 евра, што са износом трошкова ангажовања трећих лица који су јој досуђени, али и онима који јој нису признати, даје износ утуженог потраживања, због чега сматра да је тужбени захтев требало у целости усвојити.

Одлука о трошковима поступка у односу на тужилју сагласна је одредбама члана 153., 154., 163. и 165. ЗПП и сразмерна успеху тужилје у спору уз образложење другостепеног суда које прихвата и овај суд.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужилје као неосновану и одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић